

Inleiding

Beste aanwezigen

fijn dat u er nog bent. Het tweede deel van deze avond zal gaan over digitale geschiedvorsing... een zwaarwichtige beschrijving. Maar wees gerust, we houden het licht. Omdat we geen internetverbinding hebben op deze plek kunnen we moeilijk live e.e.a. laten zien. Wat ik u ga voorschotelen is daarom 'als het ware' opgenomen. Als u vragen heeft, laat u horen.

Dia 2

Ik zal eerst kort ingaan op de aanleiding en het doel van mijn verhaal, daarna bespreek ik de aanpak en dan gaan we samen kijken.

We zijn geïnspireerd om dit onderwerp aan de orde te stellen na een bezoek aan het Haags gemeentearchief.

Dia 3

Daar werden we met een aantal instanties uit Leidschendam-Voorburg voorgelicht over de manier waarop het archief werkt en wat je er mee kunt. Interessant voor onze leden leek ons.

Dia 4 startpagina gemeente archief den haag.

www.gemeentearchief.denhaag.nl/

Zoals u ziet staat dat zelfs op de startpagina van het gemeentearchief dat de collectie van LV nu ook kan worden bekeken. Met zoeken en een paar keer klikken kom je zo leuke dingen tegen.

Dia 5

<http://www.haagsebeeldbank.nl/afbeelding/b1b52ab0-e27a-4aac-9c5e-d1d33780c985>

Zoals bijvoorbeeld deze foto. Let vooral ook op de hoedjes:

Dia 6

Overigens bestaat de website van Leidschendam Voorburg (voorlopig) ook nog.

Dia 7

<http://www.leidschendam-voorburch.nl/Int/Over-Leidschendam-Voorburg-Historie/De-Gemeente-Gemeentearchief-Gemeentearchief.html>

Een hele boel documenten kunnen al via de site worden geraadpleegd, en als je iets tegenkomt dat nog niet digitaal beschikbaar is, kun je vragen of ze dat willen digitaliseren.

Dat was dus de aanleiding voor dit verhaal. Ik zou natuurlijk heel uitgebreid op die website van het haags archief in kunnen gaan en op de studieruimte aan het spui en dergelijke. Dat leek ons echter niet de bedoeling. Maar wat dan wel?

Dia 8 (doel)

We zullen proberen wat kennis door te geven (je weet maar nooit waar het toe leidt), het moet als het even kan over Voorburg gaan en we willen dat u zich een beetje amuseert.

Dia 9

Ik begon eerst met zoeken op internet. Maar dat levert niet veel op ... of eigenlijk veel te veel, en het gaat hier dan ook nog over iets heel anders dan waar wij in zijn geïnteresseerd. Maar wel hoopgevend: in nog geen seconde hebben we meer dan 12 miljoen resultaten, eigenlijk afschrikkend, waar moet je beginnen ...

Dia 10

Presentatie t.b.v. Ledenavond HVV, 29 november 2014, Renier van Gelooven

Als start van dit verhaal ben ik daarom eerst met Marcel gaan zitten om eens te denken over allerlei mogelijkheden. Onze eerste opzet was om met een soort lezing te komen. Echter bij nader inzien heb ik bedacht dat het misschien leuker zou zijn om jullie gewoon mee te nemen op mijn speurtocht. Ik zal jullie laten zien wat ik tegen ben gekomen, wat ik heb bedacht enz.

We hebben natuurlijk niet zo heel veel tijd en het moet ook weer niet te zwaar worden.

Hoe begin je, zoals ik al zei we zijn eens gaan brainstormen.

Dia 11

Waar zou je internet voor kunnen gebruiken.

- Een beetje rondkijken/grasduinen/zoeken – entertainment
- iets opzoeken
- Onderzoek doen, (in bijzonder persoonsgericht – genealogie)
- Communiceren
  - Publiceren, dan gaat het om een website, maart het kan ook een afbeelding of een filmpje zijn. ...
  - Discussiëren ... dat gebeurt vaak via een forum, de zgn social media
  - Vraag en antwoord,
- Maar je kunt ook (gratis) Studeren!
- Spelen, maar daar hebben we het nu niet over???

Entertainment

Dia 12

Gewoon wat rondkijken, waar begin je dan.

Als je gewoon gaat zoeken, raak je al gauw de weg kwijt. Dat hoeft geen probleem te zijn, zolang je je maar amuseert ... Maar soms willen we toch wat gericht aan de gang.

Dia 13

Een leuk begin om te kijken is het NPOgeschiedenis kanaal. Allerlei documentaires en programma's over geschiedenis (en dat zijn er heel wat) kun je daar vinden. Soms zijn dat documentaires die op TV zijn geweest, soms ook filmpjes, speciaal voor de site. Zoals het volgende:

<http://www.npogeschiedenis.nl/>

Dia 14

Dia 15

Zelf was ik erg onder de indruk van het dossier 14-18. Waarop je onder meer een aantal Nederlandse oorlogsverhalen kunt nakijken en lezen. Bijvoorbeeld dat van captain america Louis van Iersel.

<http://www.geschiedenis24.nl/wol/longread/?story=home>

Dia 16

Naast het verhaal zien we ook soms spectaculaire beelden. Zoals uit dit voorbeeld blijkt.

Behalve televisieprogramma's staan er ook heel wat tijdschriften op internet

Dia 17

Sommigen hebben meer informatie dan anderen.

Presentatie t.b.v. Ledenavond HVV, 29 november 2014, Renier van Gelooven

Kijk het geschiedenis magazine,

www.geschiedenismagazine.nl/

G-geschiedenis met een toepasselijke Heilige van de week...

www.g-geschiedenis.eu

Het historisch nieuwsblad biedt veel dossiers en thema's zoals hier bijvoorbeeld over Koning Willem I.

www.historischnieuwsblad.nl/

<http://www.historischnieuwsblad.nl/thema/Koning-Willem-I/index.html>

History Quest daarentegen laat alleen de kraft zien van het papieren blad dat je kunt bestellen.

<http://www.quest.nl/magazines/historie>

In het magazine op archeologie online kunnen we dan weer wel veel informatie vinden.

<http://archeologieonline.nl/magazine>

Naast de meer populair wetenschappelijke tijdschriften hebben we natuurlijk ook de wetenschappelijke tijdschriften zoals het tijdschrift voor geschiedenis. Allemaal leuk en wel. Je laat je leiden door het aanbod en kijkt wat je tegenkomt. Soms willen we echter wat gericht op zoek.

<http://aup.publisher.ingentaconnect.com/content/aup/tg>

Dia 18 Zoeken

Er zijn heel veel verschillende manieren om op internet te zoeken.

Dia 19

Googelen is een spreekwoord geworden.

Hoe vind je wat je zoekt:

Tegenwoordig beginnen veel mensen gewoon met zoeken via Google of bing of yahoo of zoiets.

Dia 20

Google ontvangt meer dan 500 miljoen zoekacties (stand van de 26e) per dag, Volgens de zoekgigant blijft het internet groeien. Het bedrijf zegt 30 biljoen unieke adressen te hebben gevonden op het internet. Hieronder vallen naast websites ook webapps en andere zaken die verbonden zijn met het internet. Google doorzoekt dagelijks 20 miljard websites...

https://www.google.nl/?gws_rd=ssl

Als je gewoon wat intikt: in dit geval "Voorburgs Verleden" krijg je al snel heel veel suggesties (meer dan 8.000.000). Bij deze staat de beste suggestie weliswaar bovenaan, dat hoeft echter niet altijd zo te zijn.

Met google kom je een heel eind, maar je moet wel een beetje weten hoe je moet zoeken. En opletten op de betrouwbaarheid. Dit boek: de google Code (Henk van Ess) helpt daarbij. Ik laat straks een voorbeeld zien.

Encyclopedie

Dia 21

Naast zoekmachines heb je encyclopedie op het web. Zoals de vrije encyclopedie WIKIPedia.

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Speciaal:Zoeken>

Geschiedenis portalen

Dia 22

Een bruikbaar startpunt is zeker ook de www.geschiedenis.startpagina.nl. Deze staat vol met onderwerpen en brengt je heel snel op interessante plekken.

Allemaal interessant, maar nu ff serieus.

Dia 23

Onderzoek doen. Hoe pakken we dat aan.

Op de website van het erfgoedhuis Zuid-Holland staat een handleiding. Die hou ik nu even aan.

<http://www.geschiedenisvanzuidholland.nl/zelf-onderzoek-doen-een-stappenplan>

Dia 24

Het begint allemaal met een vraag, dan vorm je je een algemeen beeld.

Dia 25

En je gaat na wat we al weten. Dat kan bijvoorbeeld via de bronnen die we hiervoor hebben genoemd. Als je geïnteresseerd bent in lokale kwesties is het ook nuttig te kijken naar sites van musea of verenigingen en stichtingen.

Dia 26

Vervolgens ga je op zoek naar informatie en dan duiken we in primaire en secundaire bronnen en veel daarvan is te vinden via het internet. Boeken kun je ook vinden via google Books, artikelen via google scholar. Universiteitssites zijn ook goede plekken om te beginnen. Voor lokale informatie zijn er heel veel lokale sites (zoals die van de HVV of die van onze gemeente).

Dia 27

Dia 28

Zoeken in archieven via internet

Dia 29

Door de toename van online bronnen is archiefonderzoek tegenwoordig wel wat eenvoudiger geworden. De meeste archiefinstellingen hebben inmiddels op het internet gezet welke archieven ze in huis hebben en wat daarvan de toegangsnummers zijn. Bovendien zijn veel van deze databases onderling gekoppeld, zodat je op de site van

www.Archieven.nl

in meer dan 96 miljoen beschrijvingen van archiefstukken (waarvan 50 miljoen personen).

Duizelt het u, mij wel. Maar je hoeft dus niet bij elk van die 85 aangesloten instellingen apart te gaan zoeken...of zelf die 3000 adressen en websites op te sporen.

Dia 30

Met gebruik van de google code heb ik speciaal op deze site gezocht naar informatie over Hendrik van Deventer (tja, je moet toch wat) en dan kom ik maar 1 resultaat tegen (dat is dan weer wat weinig).

Zoekopdracht: "Hendrik van Deventer" site:www.archieven.nl 1500-1700

Hoe dan ook laten we eens kijken naar deze bron.

Dia 31

Dia 32

Het gaat om een memorieboek waarin de auteur ook een artikel over Hendrik van Deventer heeft opgenomen. En dat kun je dan opvragen, het is helaas nog niet gedigitaliseerd. Maar u ziet je komt een heel eind.

En dan heb je dat allemaal gevonden, dan begint het onderzoekswerk pas echt: maar daar

Presentatie t.b.v. Ledenavond HVV, 29 november 2014, Renier van Gelooven

ga ik nu verder niet op in.

Dan nu nog twee leuke dingen,

dia 33

de Haagse Kaart en een tijdlijn.

De Haagse kaart gaat over Den Haag, je kunt per thema en per periode kijken wat er te vinden is. Zo zien we dat er bij Voorburg al snel een bebouwde kern ontstaat,

www.Haagsekaart.nl

Dat is lang zo gebleven ... tegen 1620 zien we ook allerlei buitenhuizen ingetekend. Bij de ? En nummers kun je meer informatie opvragen. Erg leuk om te bekijken, maar misschien ook wel erg leuk om vanuit onze positie dat zuid-oostelijk deel van de kaart wat meer inhoud te geven.

Tijdlijnen

wat ik altijd leuk vind zijn tijdlijnen, vooral als je er op kunt doorklikken. Zo vond ik bijvoorbeeld deze...

Dia 35.

www.regiocanons.nl/zuid-holland/leidschendam-voorburg/

Het komt me zeer bekend voor maar daar wordt niet gerept over HVV???

Zoals al eerder gezegd het internet brengt je vaak van het een op het ander. En voor lokale geschiedenis zijn sites van lokale instanties vaak een goede bron. Ik wil u een aantal zaken laten zien van onze eigen site.

Dia 37

We beginnen met het nieuws, vertrouw niet zo maar alle media!

<http://www.historischeverenigingvoorburg.nl/>

Sinds kort publiceren we oudere jaargangen van HV ook digitaal. Het gaat om de uitgaven van 5 jaar en ouder.

http://www.historischeverenigingvoorburg.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=119&Itemid=176

Dan verwijst naar de INDEX

http://www.historischeverenigingvoorburg.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=51&Itemid=113

En naar de links

http://www.historischeverenigingvoorburg.nl/index.php?option=com_weblinks&view=categories&id=0&Itemid=112

Dia 38.

We zijn er bijna. Ik hoop niet, maar vrees wel dat ik u een beetje heb overspoeld. Wat nu, ... om te beginnen zullen we deze presentatie en alle links die daar bij behoren op onze site zetten. We hebben gezien dat veel mogelijk is, ook HVV kan nog veel meer doen. Daar hebben we dan wel enthousiaste vrijwilligers voor nodig. Denk aan bijdragen aan de haagse kaart, of de WIKI van Toen. Maar denk ook aan het maken van onze eigen gedetailleerde tijdlijn. De feiten hebben we (80

Presentatie t.b.v. Ledenavond HVV, 29 november 2014, Renier van Gelooven

pagina's lang) maar dat houdt op in 1996 ... en het is te saai voor internet, daar zouden we iets leuks van kunnen maken. We Kunnen allerlei informatie die er toch al overal is inpassen in onze site. Heeft u zin om daar aan mee te helpen, er over mee te denken. Meld u dan, ik ben hier nog een tijdje.

Misschien heeft u zelf nog ideeën?

Tenslotte, een laatste filmpje. Gevonden op trefwoord Voorburg bij de haagsefilmbank. U kunt er nog even naar kijken of alvast een drankje gaan halen. Bedankt voor uw belangstelling en tot de volgende keer!!

Dia 39

www.haagsefilmbank.nl/archieven/1885/